

KRIŽEV POT NEMŠKE NARODNOSTNE MANJŠINE

Južnotirolsko vprašanje zopet na dnevnem redu

Južnotirolska ljudska stranka zahteva spoštovanje pariškega sporazuma in izvajanje 14. člena avtonomnega statuta - Čudno zadržanje osrednjega glasila KPI

Množe se dokazi, ki pričajo, da je sedanja italijanska vlada povsem neposredna in lojalna spoštovanju pravice, ki ji ustava jamči avtonomnim deželam. Pred dnevi je podal ostavko predsednik sardinskega deželnega sveta zaradi nezakonitega ravnanja osrednje vlade; pred njim pa je podal ostavko tudi nemški svetnik v deželnem odboru Trentinsko-Južnega Tirola. Razlogi, ki so nemškega deželnega svetnika za poledelstvo, Hansa Dietla, pritisli k ostavki, so posredno zanimivi tudi za nas, ker gre za primer, ki kaže na avtonomne dežele avtonomije na narodnostno mešanem področju. Naj na kratko napovedamo, da se je Dietl odločil, da se ne odloži, in se je zaostri proti avtonomni vladi.

Hans Dietl je podal ostavko 6. maja, to je nekaj dni pred podpisom avstrijske mirovne pogodbe, ki naslednjega zalogarja na osnovi 14. člena deželnega statuta je zahteval tudi za bencensko pokrajino, enake avtonomne pravice, kot jih uživa celotna dežela; tej zahtevi — ki je hkrati tudi zahteva tirolske ljudske stranke — se trentinska demokratska stranka protivi, ker bi v takem primeru ne mogli več izvajati politike naseljevanja italijanskega elementa v bencensko pokrajino, ki je danes pretežno nemška, in tako spremeniti etnični značaj pokrajine.

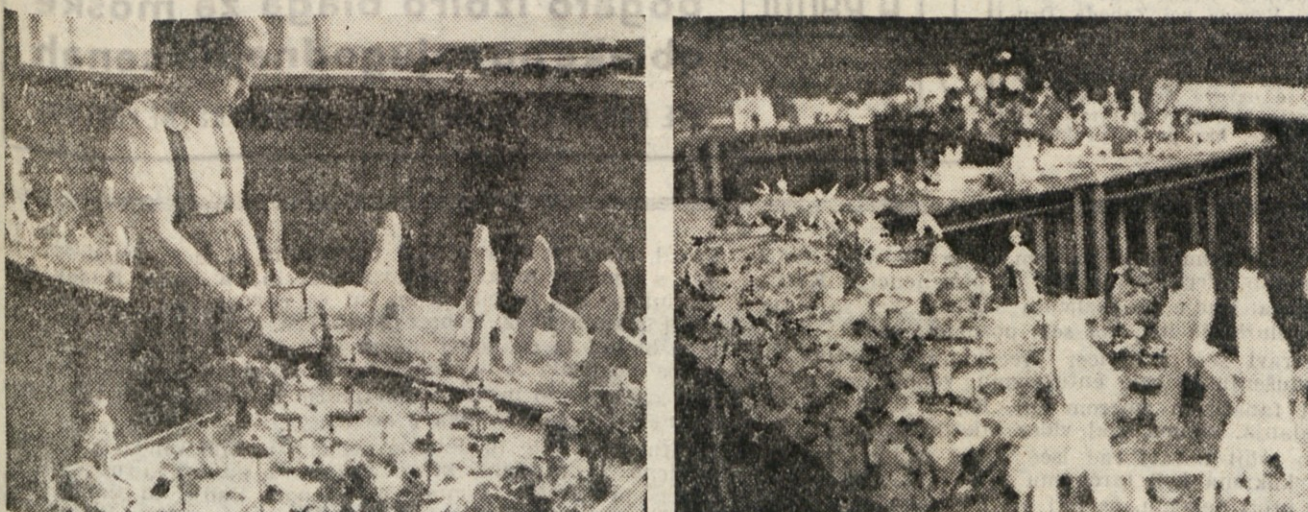
Po podpisu avstrijske mirovne pogodbe so italijanski nacionalistični krogi mislili, da bodo mogli se laže nadaljevati s tako raznorodno politiko v Južnem Tirolu, če, sedaj je Avstrija neodvisna dežela, ki ne pripada zapadnemu bloku, in se ne bo mogla zavzeti za svoje rojake. V tem smislu je »Giornale d'Italia« bil to potrditi izjavil, ki naj bi bil avstrijski kancler Raab dal predstavitniku tega rimskega lista. Ta potrdila pa je imela zelo kratke noge: 14. junija je kancler Raab dal naslednje izjavo:

»Nisem nikoli dal neke slične izjave; z omenjenimi novinarjem se sploh nisem nikoli razgovarjal o južnotirolskih razmerah. Glede trditve istega novinarja namreč, da Raab naj ne bi nič vedel o tem, kar se dogaja v Južnem Tirolu pa je Raab dejal:

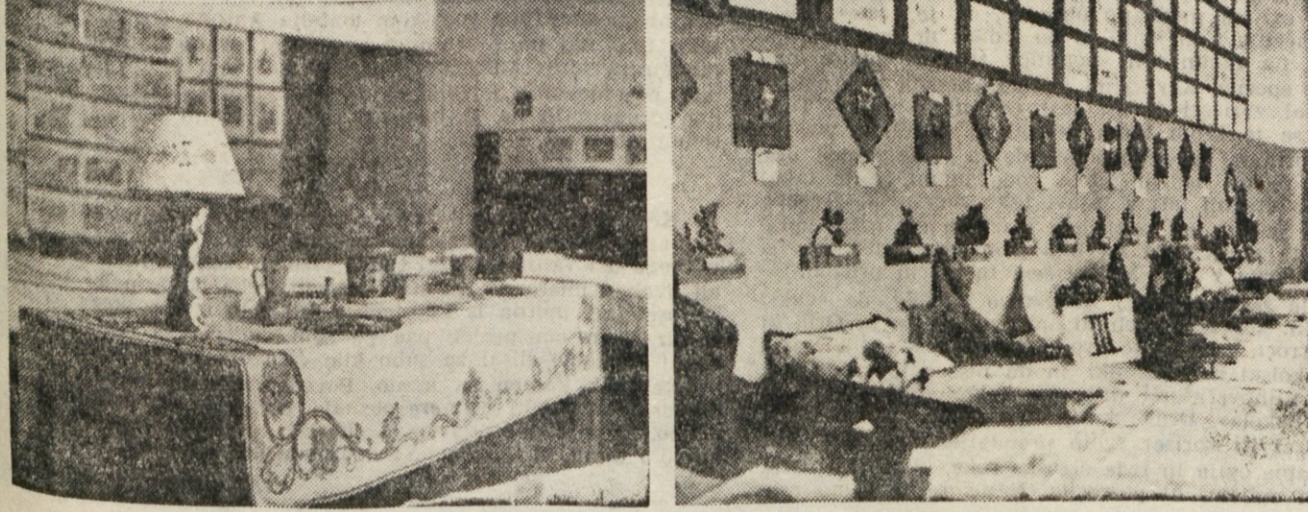
PREJELI SMO

Ljudska uprava. Izdaja Sekretariata za zakonodajo in izvrševanje sveta ljudske skupščine LRS. Letnik VIII. št. 4. Leta 1955. Anton Ingolič, TVEGANA POT. Mladinska povest. Ilustriral Janez Vidic. Založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani. 1955. Nj. Ivan Zaplotnik, ZATIRA. Nj. PLEVELA. Založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani. 1955.

Šolske razstave v Rojanu in pri Sv. Ivanu

V slovenskem otroškem vrtcu pri Sv. Ivanu (kot kaže naša gornja slika) so otroci razstavljali svoja ročna dela kot dokaz svoje marljivosti skozi vse šolsko leto. Podobno uspešno razstavo so imeli tudi v slovenski osnovni šoli v Rojanu in pri Sv. Ivanu, kar dokazuje naša spodnja slika

VPRAŠANJE ZDRUŽITVE OBEH NEMČIJ TIK PRED KONFERENCO ŠTIRIH VELIKIH

Stališča socialdemokratov in demokristjanov do vprašanja združitve Nemčije

Tri tendence o rešitvi nemškega vprašanja: nadaljevanje sedanjega stanja in njegova krepitev, možnost pogovorov med Vzhodom in Zahodom in neutralizacija Nemčije

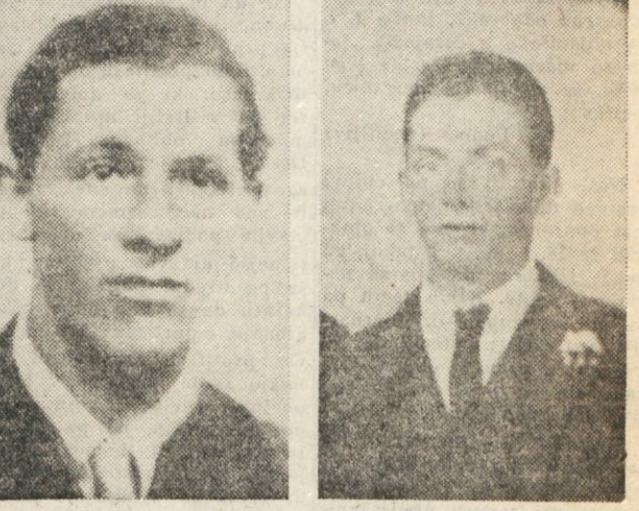
Pred več meseci se je v Koenigswinteru blizu Bonn vršil sestanek, ki so se ga udeležili nekateri politični predstavniki Velike Britanije in Nemčije. Sestanek je bil, da bi eni druge seznanili s svojimi osnovnimi pogledi glede bodoče usode Nemčije. Ob tej priložnosti so britanski predstavniki lahko ugotovili več zanimivih stvari, v prvi vrsti glede dejavnosti misljenja o nemški bodočnosti med Nemci samimi. Če ne slejemo nekaterih manj pomembnih nepravilnih struj, so se doslej samo socialdemokrati odločno upirali raznim oblikam dokončnega povezovanja Zahoda in tembolj vse, se pravi združene Nemčije, na zahodni blok. Po njihovem mnenju bi to pomenilo samo poglabljanje nemške razcepitve, ker bi jo bilo težko zamisliti, da bi ob takšnem dejstvu ne stopila po isti poti tudi SZ in Vzhodni Nemčiji. Tistim zahodnim politikom, ki trde, da je sedanje sovjetsko popuščanje predvsem rezultat njihove tako imenovane nemške suverenosti in ustanovitve nemške vojske, pa nemški socialdemokrati odgovorjajo, da so posledice tega popuščanja, ne glede na to, ali se to trditve točne ali ne, ugodnejše za Vzhod kot za Zahod, politična iniciativa pa je v vsakem primeru v rokah

OB DESETI OBLETNICI ZMAGE NAD NACIFASIZMOM

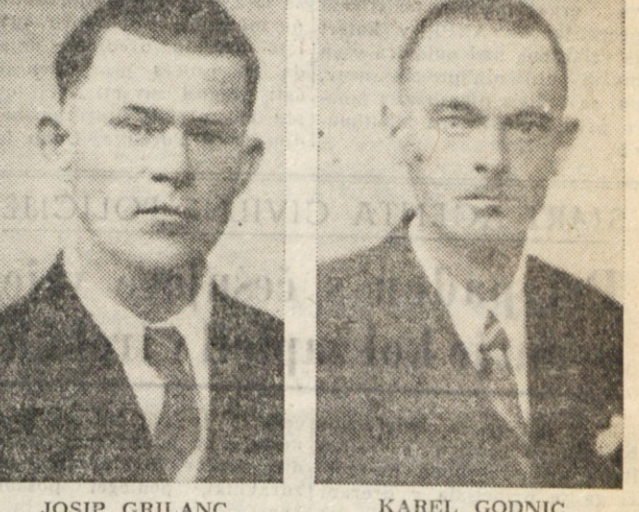
SPOMNIMO se naših padlih

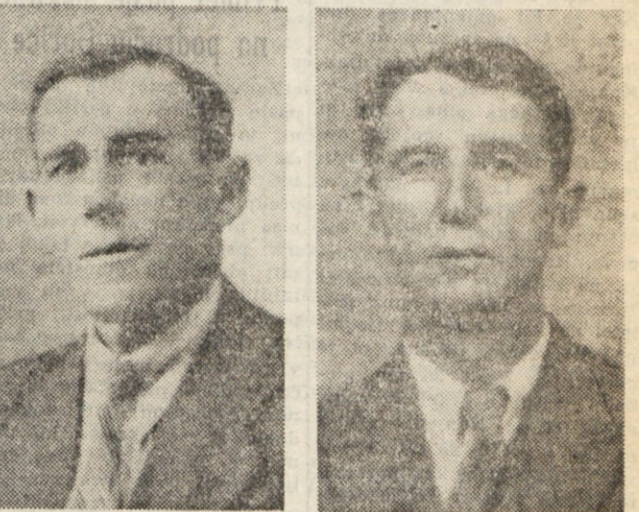
JOSIP GROPARC rojen v Gročani 20. 1. 1912 padel v Dalmaciji aprila 1945
ALBERT GRGIC rojen v Padričah 14. 3. 1910 padel 20. 8. 1944 pri Slemenju

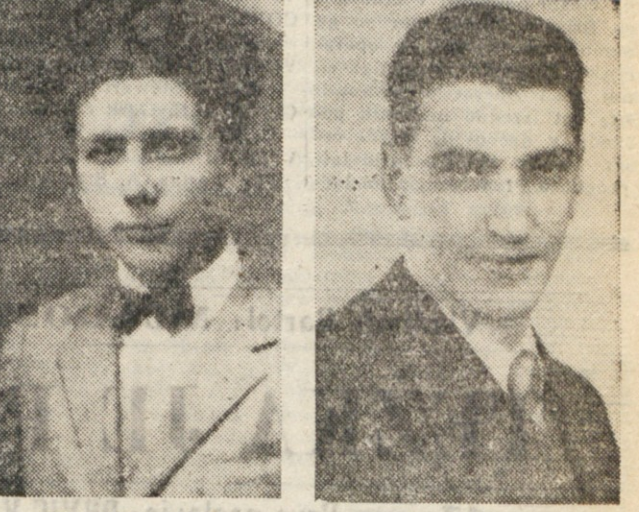
BENEDIKT GRGIC rojen v Padričah 20. 1. 1910 padel 18. 7. 1944 pri Ljubljani
FRANC GRGIC rojen v Padričah 31. 8. 1905 padel 26. 4. 1945 v Dachauu

JOSIP GRILANC rojen v Zgoniku 20. 10. 1910 umrl 17. 2. 1945 v Leitmeritzu
KAREL GODNIC rojen v Kostanjevici 2. 11. 1908 umrl 17. 1. 1945 v Flossenburi

ERNESTO GIACOMINI rojen v Kopru 18. 8. 1905 padel 2. 10. 1943 v Marezigah
EDVARD GORUP rojen v Krajni vasi 12.10.1895 umrl 20. 8. 1945 v Dachauu

CELESTIN GON rojen v Sempolaju 3. 4. 1905 poginjen 11. 9. 1943
PETER FOGAR rojen v Pulju 3. 6. 1903 umrl 13. 4. 1945 v Albersbadiu

FRANC PURLANEC rojen na Skofljah 6. 3. 1902 umrl 29. 10. 1944 v Dachauu
KAREL FORAUS rojen v Dolini 2. 11. 1903 umrl 6. 2. 1945 v Dachauu

KAJ PRAVI PSIHLOGIJA O POJAVU, KI MU PRAVIMO SANJE

Sanje zelo pogosto odražajo naše najbolj tajne nagibe in želje

Znani švicarski psiholog Jung imenuje to notranjo instanco, ki se pojavlja in udeležuje v naši podzvesti, kot »starega v nas«

Nekateri pravijo, da so sanje brez pomena, drugi trdijo, da so sanje razbujajoč. Niti eni niti drugi nimajo prav. Nastane vprašanje, katero teh nasprotujočih si mnenj je bližje resnici. Nekaj študent je nekako sanjal, da se je hudo prepil s svojim dekletom. Bežda da besedo, končno se razveže in jo hote udariti. Toda komaj zamahne z roko, deklet izgine. Na njenem mestu stoji bratranec, ki ga študent nikoli ni mogel trpeti. Udarci, ki jih bil namenjen dekletu, zadene njega. Ali so bile te sanje nesmiselne? Nikakor ne. Pred dnevi se je študent spri s svojo dekletom. Seveda ni prišlo do udarcev. Kaj takega se mu še sanjalo ne. Ali vendar? Če smo besni, se v podzvesti prav lahko vzbudi taka neprijetna želja. Skriptirano z zornimi in si mislimo približno tako: »Če bi sedaj lahko, kar bi rad, potem bi...«

Toda že v naslednjem trenutku opominja trezno miselnost: »Toda vendar ne boš pozabil svoje dobre vzgoje. Kdo pa pretepa svoje deklet?« Noben izobražen Evropejec ne bi hotel priznati takih nelepov misli, toda mnogokrat sanje brezobzirno razkrijejo, kar se dogaja v globini duše. V sanjah ni ovir za izpolnitev najhujših in najgrših zatrtih želja. Kljub temu se pa »pošten« človek tudi v sanjah ne vede brez zadržkov. Neka instanca nas zadržuje, da se ne spuščimo preveč v svoje sanje. To je poslednja trenutna pojava cenzur sanj. V našem primeru naredi cenzura tako, da deklet izgine, na njeno mesto pa stopi človek, ki ne uživa posebne simpatije sanjačevega. Sanjska cenzura lahko v odločujočem trenutku tudi zadrži na pr. mokrenje postelje in druga zavora stanja, čeprav nas stopajo pri polnem mehuru sanje, ki bi hotele omogočiti sprožitvev teh neznosnih napačnosti.

Sanje si upajo tudi izgovoriti najhujše in najbolj tajne nagibe in želje naše duše. Izgovarjajo torej tisto, čemur poziva k razmišljanju in zadrževanju ob pomenu dogodkov, ki smo ga sanjali. Simbola se ne moremo lahko odkriti. Dvanajstletno dekletce je znova in znova sanjalo, da teka okrog snežnobelega roba. Robec raste, vedno teže se da obkrožiti. Dekletce mora paziti, da ga s čevlji ne zamaze. Deklci je bila prava muka, doživljati vedno znova iste sanje, katerih pomena ni razumela. Sebe psiholog je razvil razmišljanje teh sanj. Bilo je misleno novo doživljanje doživljanja z vsemi restičnimi nagibi in hrepenenji, ki jih je morala deklica doživljati. Ali se ne vsili sama po sebi simbolika bele barve, »čista je nedolžnost?« Ali niso bile te sanje čudovit pouk v smislu »doživljanja in ohranitve nedolžnosti?«

Svicarski psiholog C. G. Jung imenuje to notranjo instanco, ki se udeležuje v podzvesti kot dramaturg in režiser, kot cenzor in svetovalec zelo primerno kot starega v nas. Ta »stara« razpolaga z našim celotnim znanjem in vedenjem, s spomini in predstavami, vseeno ali smo jih že pozabili ali ne. Večji del teh dogodkov, spominov in tajnih želj, ki smo jih morali doživljati v zdanjaj poznanih dneh svojega detinstva, je tako rekoč prešel v arhive podzvesti, ki jih pa upravlja arhivar, namreč »stara« v nas. »Stara« v nas je, če je govora o naših življenjskih odločitvah, modrejši od našega lastnega hotenega mišljenja in razmišljanja. On seveda ni nezmožljiv, toda ve, kako je z nami, kaj se z nami dogaja, in sicer prej, preden si sami vse razbistimo. Slike, opozorila in opomini, ki nam jih pošilja iz globine, so večkrat čudovite in mnogo pomenijo.

Seveda pa niso vsake sanje pomembne. Nismo lahko rečemo, da je večji del sanj prepleten z raznimi nesmisli. Le tiste sanje, ki nas zbujejo in nas ne izpušče niti v budnem stanju, nam ne

to, da bi lahko že enkrat sama odločila o svoji usodi, kateri Nemec bi se temu upal protiviti? Njegova osnovna politična koncepcija pa je sledeča: Nemčija se mora združiti na osnovi svobodnih volitev zahodnega tipa in imeti pravico, da se postavi na stran Zahoda. »Potem ko je bila 50 let izolirana,« pravi nemški kancler, »je Nemčija izbrala pot prijateljstva z Zahodom. To nam nalaga velike obveznosti, toda mi smo jih pripravljani izpolniti. Kaj bi te obveznosti morale biti drugega kot to, da se v okviru zahodnega bloka še naprej gradi nemška vojska, kakor tudi, da ima nemška suverenost vselej biti prilagojena politiki tega bloka.«

Sedanja situacija okrog Nemčije, malo pred začetkom razgovorov med štirimi velikimi, kjer se nemškemu problemu gotovo ne bo moglo ogniti, je takšna, da že obstoječi prepad v tem vprašanju še povečuje. Sklenitev varšavskega pakta na Vzhodu, na Zahodu pa utrjevanje Zahodnoevropske zveze, ki bi lahko tudi nakazovala, da si velike sile, pravtako Bonn in Pankow, žele pogajati se na osnovi statusa quo, morda celo

kaj povedo. Če doživljamo sanjske slike, ki nam dajo misli, potem moramo o njih razmišljati. Demokristjan so v njih opozarjajoča ali grozeča sporočila, ki nam jih pošilja »stara« v nas. Izumitelji, znanstveniki in pesniki so imeli v sanjah čudovite domisleke, ki so pripomogli k razrešitvi najtežjih problemov in k ustvaritvi velikih del. Znameniti kirurg Bier poroča o svojem velikem učitelju Eschmarchu, da je odkril tako imenovano brezkrvnost — čudovito odkritje v kirurgiji — v sanjah. Prav tako je odkril Kekulé benzoilov obroč v sanjah. Ko so praznovali petindvajsetletnico odkritja benzoilovega obroča, je Kekulé na koncu slavnostnega govora vzkliknil: »Naučimo se sanjati, morda se lahko potem približamo resnici.«

Nadaljevanje na 4. strani

USPEL POIZKUS Z DALJNOSLEŽNIMI POSLEDICAMI

Egiptovske puščave so ozelenele

30.000 hektarov puščave je že obraslih z visoko travo, ki daje sočno pašo velikim čredam živine

Egiptovske puščave počasi spreminjajo svoje lice. Do pred kratkim so bile te puščave bledorumenne barve, danes pa so svetlozeleno. Egiptovska revolucionarna vlada je po suhem puščavskem pokraju zasajala travo. Na površini 30.000 ha je zrasla trava, ki sega danes že do kolen. To je bil poizkus, ki je uspel in ki obeta, da bo v kratki bodočnosti 6 milijonov ha puščav, spremenjenih v plodno zemljo. »Ta, če jo smemo tako imenovati, revolucija v puščavi je že druga tovrstna revolucija. Kot prvo moramo jemati odkritje nafte v arabskem pesku. Seveda je ta revolucija dirgnila mnogo več prahu, saj gre za nafto, ki je danes pogonsko gorivo vsega sveta. Druga revolucija pa je nanovo posejana trava po arabskem pesku, o čemer smo pravkar govorili. Na prvi pogled se zdi, da je to neznaten dogodek vendar je to povsem drugače, če vzamemo v poštev možnosti, ki se lahko razvijejo iz tega poizkusa. V času Rimljanov je bila ta puščava bogata žitnica sredozemskega cesarstva. V puščavi je danes lahko našli na ostanke razkošnih palač s krasnimi kopalnicami, na ruševine velikih templjev, ki so jih posamezni rimski veliki darovali Jupiterju ali Veneri...«

V stoletjih pa so nepregledne ravnine počasi izumirale in se vtapljale v pesku. Sedaj je egiptovska vlada trudna, da bi te puščave ozile. Za vsem tem velikim odkritju povedano tveganim načrtom stoji polkovnik Omar Dirac. Omar Dirac je šel prvi v puščavo kot mlad veterinar, da bi tam skrbel za konje egiptovske vojske. Ti konji so bili mršavi in iznemogli in podjetni Omar Dirac se je odpravil še globlje v puščavo, da bi kje tudi odkril kozo oazo s pašniki. Namesto oaze pa je odkril puste trav-

niške z redko travo in le tu in tam kak grm. Počasi je Dirac postal strokovnjak za sanjeje rastlinstva v puščavskih predelih. Ko danes pogledamo na to zemljo, na nekdanja puščavska področja, se nam zdi, kot bi se prebudili iz sna. Zimske dež napaja zemljo po vsej dolžini egiptovske obale, vse do 50 km v globino dežele. Ves ostali del leta pa je dežela brez dežja. Doslej je trava rasla le tu in tam in to samo pozimi. Po travi so se pasle ovce in kože in čez poletje so področja postala ponovno gola in pusta. Eden glavnih ciljev tega velikega načrta je ohranitev trave, ki naj zbira zimske dež v območju svojih korenin za ostalo obdobje leta, za poletje in jesen, ko dežja ni.

Drugi način za ohranitev deževnice je gradnja raznih jezov iz kamena in peska, ki naj zadržijo deževnico, da ne odteka v morje. Zgrajeni jezovi so danes poslednje nepraktične rezultate. In še tretji element, ki teži za tem, da se puščava spremeni v plodno zemljo: Gre za kontrolno nad pašo. Na pet tisoč hektarov površine, ki so bili že posejani in ki spadajo v prve poizkuse, je v začetku omenjenih 30.000 ha ozelenela puščava, so že zdavnaj spustili črede živine, da se pase. Tu pa so poizkušali, do kdaj sme živina popasti travo. Pri tem so ugotovili, da sme živina popasti travo le do 30 cm nad zemljo, tako da ostali del trave ostane nedotaknjen, da lahko razširja svoje korenine v širino in v globino, da bi te korenine lahko zadržale preostanek vode.

Po proračunih, ki jih je izdelala posebna ustanova, ki se ukvarja s tem velikim načrtom, bodo v zahodni puščavi »oživilili« štiri milijone hektarov puščav, na vzhodni puščavi in na Sinajskem polotoku pa dva milijona hektarov puščav.

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

POPRAVEK

Goriški župan dr. Bernardis nam je poslal v objavo naslednji popravek:

«Primorski dnevniki od 11. junija je bil pod dvokolonskim naslovom »Taka delegacija za Mauthausen žali protifašističnim prebivalstvom na četrti strani objavljen članek, v katerem je rečeno, da je goriški občinski odbor sklenil poslati ob slovesnosti, ki bo 21. junija letos v biserem nacifašističnem koncentracijskem taborišču Mauthausen, delegacijo, v kateri bo tudi »MSL-jevski svetovalec Venuti«. Iz tega iz lista povlekel celo vrsto zaključkov in samovoljnih sklepov.

PO ZAKLJUČENI PREISKAVI PROTI »BENEŠKI ČETI«

Beneško prebivalstvo se ne bo nikdar odreklo svojim protifašističnim partizanskim tradicijam

Sojenje beneških antifasistov bi pomenilo teptanje italijanske ustave, ki je nastala kot logična posledica zmage demokratičnih sil

Ni prvič, da skuša sodna oblast z izgovorom o kriminalnih dejanjih postaviti pred sodišče protifašistične borce za svobodo. Takih procesov je bilo precej že v Trstu, na Goriškem in tak proces se pripravlja tudi proti članom Beneške čete, proti katerim je bila pravkar zaključena sodna preiskava; obožnica na 16 tipičnih straneh z navedbo 37 imen obožanih partizanov pa je bila izročena videmskega sodišča v Trstu, da pripravi proces, ki bo verjetno pred porotnim sodiščem v Trstu.

Ne da bi se spuščali v podrobnosti obožnice, predstavljajo pripravljene procese, kaj slabemu protifašizmu in demokraciji, ki se dolgi deset let v Italiji upirata vsega protifašističnega pokreta, ki imajo svoje korenine v letih po prvi svetovni vojni, kriminalni zločin, ne pa da so to najsvetlejši dogodki italijanske najnovejše zgodovine, ki se lahko primerjajo samo še s prepovedjo.

Za kroniko naj povemo, da je videmski državni prokurator dr. Gino Franz, ki je leta 1951 pripravil obožnico material, v oktobru 1951. leta našemu uredniku dejal, da bo proces proti Beneški četi ugotovil večji obseg kot proces proti garibaldincem iz Porčinja, Duhu fa-

Naši čitatelji so po objavi sestave delegacije lahko čutili naš popravek, ki smo ga objavili že 14. t. m., t. j. takoj, ko se je izkazalo, da gre za ne-ljubno pomoto. Kljub temu pa je goriški župan dr. Bernardis vztrajal na tem, da se njegov popravek objavi. Na ta način je torej zakonu kar dvakrat zadoščeno.

Demokratična javnost bi bila veliko bolj zadovoljna, če bi dr. Bernardis pojasnil, zakaj so pri sestavi predstavništva prešli našo manjšino, ki je imela veliko svojih članov v nacifašističnih taboriščih, in zakaj se niso upoštevale zahteve organizacije fašističnih preganjenec ANPI, v kateri je včlanjena nad polovico vseh bivših političnih preganjenec, naj se tudi iz njenih vrst izbere predstavništvo za Mauthausen.

SMRT AGENTA CIVILNE POLICIJE

Pri padcu s češnjeve veje se mu je kol zapčil v trebuh

13. t. m. se je 42-letnemu Rafaelu Konjedicu s Korza Italija pripetila huda nesreča, ki ga je pripeljala v prerani grob. Konjedic je bil že od 1946 leta zaposlen kot agent pri civilni policiji v Trstu. Ker je bil omenjenega dne prost, je šel na sprehod do svojega znanca, ki ima sadovnjak. Konjedic je vzel s seboj svojega 8-letnega sina Lina in je v spremstvu svojega delovnega tovariša Marija Kumarija iz Ledenice odšel v sadovnjak, kjer je splezal na češnjo in začel nabirati sadove. Naenkrat pa se je veja, na kateri je Konjedic stal, zlomila in tako je mož priletel na kolček trte, ki je bil pod drevesom. Kolček se je nesrečniku zaril 30 cm globoko v spodnji del trebuha, nakar se je Konjedic zvrnil na tla, a bil je še toliko pribešen, da si je kol potegnil iz telesa. Kumar je medtem obvestil o zadnji nesreči sode in Konjedicu so kmalu zatem z rešilnim avtom Zelenega križa, ki je pridrvel na mesto odpeljal v bolnišnico Brigata Pavia, kjer so ga nemudoma prenesli v operacijsko dvorano. Zdravniki so mu med operacijo ugotovili, kar pet izredno nevarnih poškodb v drobno, zaradi česar so si seveda pridržali prognozo. Predvčeršnjim zve-

Primer pasje stekline na področju Gorice

Zaradi ugotovitve primera pasje stekline v goriški občini, je goriški župan odredil, da za dobo 60 dni ne smejo biti po mestu psi, četudi s predpisanim nagobnikom, ako niso privezani na vrvice; lastniki psov pa morajo takoj javiti občinskemu oblastem morebitne pobege psov in vsak pojavi, ki bi dal slutiti pričetek stekline. Zajete pse bodo vrnil lastnikom le v primeru, če je žival prestala predpisano 6-mesečno preiskovalno dobo, ki se skrajša na dva meseca, ako je bil pes cepljen proti pasji steklini. Kršilci bodo kaznovani po zakonu.

KINO

CORSO. 17.00: »Vojna zastava«. S. Hayden in A. Smith. VERDI. 17.00: »Okno na dvorišču«. J. Stewart in G. Kelly. CENTRALE. 17.00: »Samson in Dalila«. V. barvah, V. Mature. VITTORIA. 17.00: »Kraljica Far Westa«. A. Stewart.

NEKATERE NEPRIJETNOSTI NOVEGA ZAKONA O VAJENCIH

Neupravičena zahteva INAM in INPS po povračilu družinskih doklad vajencev v CRDA

Nedvomno, da bo zakon o vajencih, ki je stopil v veljavo s prvim marcem, prinesel izboljšanje tej važni delavski kategoriji, ki predstavlja osnovno za nadaljnji razvoj in industrijske proizvodnje v državi. Ne bomo se tu mudili pri dobrih straneh zakona, naglašati pa moramo težave, ki iz njega trenutno izhajajo za mnoge vajence, ki so bili zaposleni še pred objavo novega zakona.

Novi zakon namreč predpisuje popolnoma drugačno obravnavanje položaja mladih vajencev, ki so bili zaposleni namesto umrlega ali upokojenega očeta in zaradi tega spadajo v kategorijo poglavarjev družine. Dočim so doslej bili vajenci deležni družinskih dokladov za vse člane družine in je bila temu tudi zračena zdravniško-farmaceutska pomoč, se je z novim zakonom marsikaj spremenilo. Predvsem so odpadale družinske doklade in pa zdravstvena pomoč za družinske člane.

Prav v CRDA v Trzinu je to novo stanje stvari prizadevalo kar 86 od skupnega števila 168 zaposlenih vajencev. Ti vajenci so kot družinski poglavarji prejeli 14-letno dobo za družinske doklade po 9 tisoč lir, sedaj pa jim je podeljeno od 3.000 do 4.000 lir. Vse ne bi bilo tako strašno, če ne bi INAM in INPS zahtevali od prizadetih vajencev povrnitev doklad, ki so jih ti prejeli od prvega marca pa do danes. So primeri, da bi morali nekateri vajenci vrniti tudi po 50.000 lir ali več, kar je absurd, posebno če upoštevamo njihovo materialno stanje. Ti mladi ljudje morajo z izredno skromnimi zaslužitvami v nekaterih primerih skrbeti za številno družino in je zato nemogoče, da bi mogli izpolniti zahteve INAM in INPS.

Notranje komisije so poslale INPS v Gorico pismo, v katerem naglašajo težave direktorja CRDA, da bi izvršil nalog zakona in odvzela vajencem predpisano vsoto na račun povrnitve družinskih dokladov vsakega meseca marca. Materialni pogoji vajencev-družinskih poglavarjev so izredno resni in nemogoče bi bilo od njih zahtevati, da se ravnajo po zakonskih določilih, obožnico pa zahtevah INPS. Zaradi tega notranje komisije CRDA pripominjajo, naj goriška podružnica INPS obvesti glavno direkcijo, ki naj bi napravila potrebne ukrepe za odstranitev neupravičenih zahtev po vrnitvi družinskih dokladov.

DEZURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Cristofaletti, Travnik 14 - tel. 29-72.

VELJAVEN OD 22. MAJA 1955

VOZNI RED VLAKOV

Odhodni proti Trstu: 0.13 (D), 6.01 (A), 6.56 (A), 8.12 (A), 9.20 (D), 10.54 (D), 13.55 (A), 15.49 (A), 17.16 (DD), 18.31 (A), 20.02 (A), 21.23 (D), 23.30 (DD)**.

Odhodni proti Vidmu: 4.38 (DD)*, 5.20 (A), 6.41 (A), 7.56 (A), 8.43 (DD), 9.36 (DD), 10.55 (A), 15.50 (A), 17.17 (A), 19.15 (A), 20.00 (D), 21.05 (A), 23.11 (A).

Prihodi iz Trsta: 5.17 (A), 6.37 (A), 7.53 (A), 8.41 (DD), 9.34 (D), 10.49 (A), 13.52 (A), 15.44 (A), 17.13 (A), 19.11 (A), 19.58 (D), 21.01 (A), 23.09 (A).

Prihodi iz Vidma: 0.12 (D), 4.25 (D)*, 5.59 (A), 8.09 (A), 9.17 (D), 10.51 (D), 13.53 (A), 15.47 (A), 17.14 (DD), 18.27 (A), 19.56 (A), 21.21 (D), 23.26 (D)**.

* V veljavi od 22. maja do 30. septembra.

** V veljavi samo ob praznikih od 26. junija do 25. septembra.

Vladimir Bartol: MLADOST PRI SVETEM IVANU (Druga knjiga)

TEŽKA JE POT DO UČENOSTI

13. Prvo poglavje: PRVIČ V ŠOLI - PLJUČNICA - NA PRAGU SMRTI

12.

V dobo prvih let mojega skoltovanja spada tudi kratka intermezzo s svetovlanskim »Orlom«. Opagal sem že, kako se je ob stoletnici rojstva Godine Vrdelskega 1908 pojavil v ljubljanskem »Slovencu« dopis nekega domačega dopisnika, ki je kazal na nekakšno latentno možnost kulturnega boja, ki je takrat zavzemal na Kranjskem zmerom večje razsežnosti, tudi pri našem takod imljenem in v narodno slogovito zaverovanem Svetem Ivanu.

Eden izmed kaplano, ki je pomagal našemu narodnemu župniku Sili pri njegovem dušnem pastirstvu, je prišel na nesrečno misel, da ustanovi tudi pri Svetem Ivanu odsek izrazito katoliško-klerikalne telovadne organizacije Orlov. Po vsej priliki je bil ta kaplan eden izmed tistih mladih katoliških fanatikov, ki so izšli iz sole gr. Antona Mahniča in njegovega »Rimskega katolika« in ki so v drugi svetovni vojni potem s svojim ehrliehovstvom in belo gardo prizadejali slovenskemu narodu toliko gorja.

Za mlajše in za one, ki naših ožjih razmer pred prvo svetovno vojno niso poznali, naj pojasnim, da »Sokol«, kakršen se je kazal pri Svetem Ivanu, v Trstu in po vsej naši okoličnici, ni bil nikakor ne protiversko usmerjen. Bila je izrazito telesno-vzgojna in idejno samo narodno-obrambna organizacija brez kakršnih koli političnih ali kulturno-bojnih primesi.

ŠPORTNI DNEVNIK

EVROPSKO KOŠARKARSKO PRVENSTVO

Danes Madžarska-Rusija

Včeraj so Madžari premagali Jugoslovane, Rusi pa Romune - Italija je izgubila s ČSR

REZULTATI

Bolgarija-Poljska 62:57 (37:25)
Madžarska - Jugoslavija 48:34 (23:11)
CSR - Italija 94:48 (36:20)
Rusija - Romunija 84:66 (48:37)

Tolazilna skupina

Anglija - Avstrija 51:48 (26:21)
Luksemburg - Švedska 65:59 (34:30)
Francija - Danska 96:26 (43:11)
Finska - Švica 65:41 (33:24)

BUDIMPEŠTA, 17. — Kot je bilo pričakovati, so Madžari premagali Jugoslovane. Ker so tudi Rusi premagali Romune, so se vedno obojni v vodstvu z enakim številom točk. Jutrišnja tekma med Madžari in Rusi pa bo verjetno že odločila, kdo bo letošnji evropski prvak.

Kar je uspelo Jugoslovancem, so ga namreč premagali CSR, ni uspelo Italijanom (ki pa so premagali Romune, medtem ko so ti izdatno pregazili Jugoslovane). Bolgari so še naprej za petami prvima dvema kot najbolj resni kandidati za tretje ali celo za drugo mesto.

Košarkarska ekipa Bolzano bo 9. in 10. julija gostovala v Makedoniji, kjer bo igrala v Ljubotenom iz Telova in Rabinčičem iz Skoplja.

KOLESTARSTVO: Kriterij po ulicah okoli Tabora, VESLANJE: Regata na Ljubljani, NOGOMET: Finale mladinskega turnirja, ATLETIKA: Zagreb - Celje, Ljubljana, NOGOMET: Meddržavna nogometna tekma, »SPORT V IGRU IN BESEDU« z zabavnim programom in plesom.

29. junij - 22. julij:
SAH: Mednarodni turnir z 15 udeleženci.

»Jaguar« brani vozača Hawthorna

LONDON, 17. — Avtomobilska družba »Jaguar« sporoča, potem ko je izvedla zadnje preiskavo, da so povsem neupravičene obožbe na račun njenega vozača Hawthorna v zvezi s katastrofo v Le Mansu.

TUDI VČERAJ NIC NOVEGA NA DIRKI V ŠVICI

Zmagal je Luksemburčan Ernzer

V skupni klasifikaciji vodi Koblet, ki bo verjetno obdržal prvo mesto po jutrišnji etapi na kronometer

LUZERN, 17. — Po današnji predzadnji etapi krožne dirke po Švici imamo lahko Kobleta za zmagovalca. Jutri bo etapa na kronometer za posamezne in v tem je Koblet specialist. Čeprav niso izključena presenečenja, bi vendar mislili, da si Koblet ne bo pustil odvzeti prvega mesta v zadnjem trenutku, potem ko je prav sedaj dokazal, da je v dobri formi.

Danes je startalo 62 dirkačev, vendar sta kmalu odstopila Švicar Schaefer in Belgijec Couvreur. Kot ostale dneve je Kuebler tudi danes pri vožnji navkreber zaostal, tako da je čez prelaz Klausen (1952 m) vozil z zamudo skoraj 5'. V vožnji navzdol pa je prehitel dirkače drugega za drugim, tako da je pozneje že dohitel skupino, v kateri so bili Koblet, Clerici in drugi. Malo pred ciljem ubeži Luksemburčan Ernzer in doseže malo prednosti, ki mu pomaga, da prvi vozi skozi cilj.

Vrstni red na cilju VII. etape (235 km):

1. Ernzer (Luk.) 6:57'02"
2. Brankart (Belg.) 6:57'14"
3. Kuebler (Šv.) 6:57'17"
4. Ockers (Belg.) 6:57'17"
5. Meli (Šv.) 6:57'17"
6. Padovan (It.) 6:57'17"
7. Van Est (Hol.) 6:57'17"
8. Koblet (Šv.) sledi skupina 24 dirkačev v času Kueblerja.

Splošna klasifikacija bistveno nespremenjena.

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 18. t. m. ob 18. uri barvni film:

Proti vsem zastavam

Igralci: Errol Flynn, Maureen O'Hara

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 18. t. m. ob 19.30 film:

»FERNANDEZ, SOVRAZNIK ST. 1«

Igralci: Fernandez in Zsa Zsa Gabor

TRST

Ul. Ginnastica 22
Tel. 95 998

POZOR!!!

Ob VII. mednarodnem tržaškem velesejmu obiščite vašo trgovino, ki vam nudi bogato izbiro blaga za moške obleke po najugodnejših cenah

VSE KROJAŠKE POTREBŠČINE - VSAKOVRSNE PODLOGE

7. junij: Otvoritev I. turistično-sportne razstave. KOLESARSTVO: Cestna dirka najboljših jugoslovanskih vozačev.

8. junij: NAMIŽNIT TENIS: Hrvaška - Slovenija (moški in žene).

9. junij: SLAVNOSTNA SEJA ZVEZE ŠPORTOV SLOVENIJE, VEČER ŠPORTNIH FILMOV.

10. junij: BALADA VESLAČEV PO LJUBLJANI SKOZI MESTO.

11. junij: SLAVNOSTNA PARADA članov sportnih organizacij: TVD Partizan, Ljudske tehnike, Zveze za konjski sport, streliških organizacij, planinskih društev, JLA in tabornikov.

Evropski rekord na 1500m

LONDON, 17. — Cas 3:42.2, ki ga je včeraj dosegel Madžar, Rozsvoelgyi na 1500 m na mednarodni lahkoatletski prireditvi v Beogradu, je nov evropski rekord. Tako je izjavil eden izmed voditeljev Mednarodne lahkoatletske zveze. Ta je dejal, da so prejšnji evropski rekord imeli: Sveda Gundar Haegg in Erik Strand ter Nemec Werner Lueg. Včeraj je bilo javljeno, da je Rozsvoelgyi izenačil Bannistrov rekord na 1500 m. Toda rekord angleškega atletja je bil dosežen na igrah britanskega imperija v Vancouveru (Kanada) in ni nihče prosil za priznanje tega časa kot evropski rekord.

Tenis v Londonu

LONDON, 17. — Američanka Brough, ki ima naslov prvineje Londona na travnatih igriščih, je na letošnjem turnirju dospela v finale z zmago nad Angležinjo Bouxton s 6:2, 6:2.

Polfinale - moški: Hoad (Avstral.) nosilec naslova prvaka - Rose (A.) 6:2, 6:4. Rosewall (A.) - Hartwig (A.) 3:6, 6:2, 6:4.

Coppi na Modri obali

NICA, 17. — Coppi je danes treniral na vročih cestah Modre obale v vrstici Laureidja in L. Lazaridesa, ki se pripravljata za Tour. Ko so ga dobili v roke novinarji in ga začeli oblegovati z vprašanji, je odgovarjal zgolj na vprašanja, ki so zadevala kolesarstvo in trening.

Kino na Opčinah

predvaja danes 18. t. m. z začetkom ob 18. uri
Columbia film:

Urnila sem se zate

WILY BUERGER in THEO LINGEN

MOTO GUZZI

LJUDSKIL ZA TURIZEM IN ŠPORT TOVARNIKI-15 STOTOV, PREVRNLJIVI VPLINJAČI DELL'ORTO 00 00 00 00 PRIBOR-NADOMESTNI DELI DELAVNICA ZA POPRAVILA MOTORJEV AVTOMOTODIESEL - BAT MONDIAL

TVRKA CREMASCOLI TRST
Ul. Fabio Severo 18 - Telefon 35903

BLAGOVNICA KALIGER

UL. TIMEUS 3
(NOVA STAVBA) TEL. 44185 JE VAŠA TRGOVINA

Za poletno sezono vam nudi:

DELOVNE HLACE OD 490 LIR DALJE;
MOSKE HLACE IZ POPELINE PO 2900 LIR;
POLETNE MOSKE HLACE IZ VOLNE »ALPA-GATEX« PO 4950 LIR;
POLETNE OBLEKE OD 8900 LIR DALJE;
POLETNE OBLEKE »ALPAGATEX« OD 12900 LIR DALJE;
BOGATO IZBIRO JOPICEV;
POLETNE CEVLJE PO 950 LIR;
BOGATO IZBIRO POLETNIH SRAJČ OD 1390 LIR DALJE IN RAZNOBARVNE »INTER-LOC« MAJICE;
SPORTNE ARTIKLE, TORBICE, NAHRBTNIKE ITD.